

Vaša Excelencia, Mons. Mario Giordana, Apoštolský nuncius na Slovensku,
 Vaša excelencia, Mons. Bernard Bober, arcibiskup –metropolita,
 drahí bratia arcibiskupi, biskupi a kňazi, diakoni, bohoslovci, rehoľné sestry,
 ctihodní bratia iných kresťanských cirkví,
 vážení predstaviteľa verejného života,
 zástupcovia akademickej obce,
 vzácní hostia, milí príbuzní, drahí bratia a sestry.

Veľmi sa teším, že ste tu dnes so mnou a ďakujem vám za vašu podporu a modlitby. Sú jednou z odpovedí na moju mnohotýždňovú otázku: Zvládneš to? Viem, že bez Božej pomoci a sám, nedokážem nič, ale Vaša prítomnosť ma uisťuje, že môžeme jeden s druhým počítať, že to dokážeme. V dnešný deň a prvé chvíle na čele Spišskej diecézy rezonujú v mojom vnútri slová, ktoré som si vybral pri biskupskej vysviacke: *Crux Christi perficiat nos*. Kristov kríž nech nás zdokonalí.

Od začiatku mojej kňazskej služby sú motívom slová svätého apoštola Pavla: „*Ale ja sa nechcem ničím iným chváliť, iba krížom nášho Pána Ježiša Krista, cez ktorý je svet ukrižovaný pre mňa a ja pre svet.*“ (Gal 6,14) Ak chceme pochopiť čo znamená spása, nedokážeme to bez kríža, na ktorom zomrel Boží Baránok, ktorý sníma hriechy sveta. Dokážeme to pochopiť len vo svetle kríža. Jedine Pán Ježiš vzal na seba naše hriechy, on nevinný sa dal ukrižovať, za nás hriešnikov, aby sme sa mohli stať slobodnými Božimi synmi.

Nakoľko som pri nástupe do služby diecézneho biskupa musel doplniť svoj erb o erb diecézy. Pridal som aj Eucharistiou v Monštrancii. Bol som menovaný 4. augusta. Bol to výročný deň smrti Božieho sluhu J. Vojtašáka, ktorý zaviedol Ustavičnú poklonu v diecéze. Súčasne to bol deň spomienky na sv. Jána M. Vianney, patróna kňazov, štvrtok je deň modlitieb za kňazské povolania, ktoré realizujeme poklonou pred Eucharistiou. Vo svojom biskupskom erbe mám symbol môjho krstného patróna svätého Štefana, prvomučeníka, ktorý dosvedčil svoju vernosť Kristovi vlastným životom. Vo chvíli, keď svätý Štefan svedčí, iný muž - Šavol, pri nohách, ktorého zložili kati svoje rúcha, stáva sa neskôr Božou milosťou apoštolom Kristovho kríža. Symboly svätého Štefana (palmová ratolesť a kamene) a svätého Pavla (meč) chcú naznačiť Božiu všemohúcnosť a silu Božej milosti, ktorá nielen posilňuje, ale aj premieňa ľudské srdcia byť svedkom. Ak by som mal jednoducho vyjadriť obsah erbu, tak diecéza, ktorú mi zveril Svätý Otec, nie je len úrad, ale živé spoločenstvo farností a veriacich v nich, ktoré žije z Eucharistie, vychováva svedkov a vďaka nim rastie.

Na prvom mieste ďakujem P. Bohu za to, že bol, i je a verím, že i naďalej bude ku mne veľmi štedrý a dobrý.

Dnes chcem úprimne poďakovať Svätému Otcovi Benediktovi XVI. v prvom rade za seba, že ma vyvolil za spišského biskupa, ale aj za všetkých vás veriacich, ktorých som dostal a pre ktorých chcem byť duchovným ocom a pastierom.

Vaša Excelencia, Mons. Mario Giordana, v tejto chvíli chcem vašim prostredníctvom ubezpečiť Svätého Otca o mojej vernosti jemu, jeho nástupcom a Učiteľskému úradu Cirkvi a zároveň vám ďakujem za osobnú ústretovosť a podporu. Vaša prítomnosť na tejto slávnosti zviditeľňuje záujem Svätého Otca o našu partikulárnu cirkev.

Ďakujem bratom biskupom Františkovi a Andrejovi, že doteraz pracovali na mnohých pastoračných aktivitách pri duchovnom vedení zvereného Božieho ľudu a tak prejavovali otcovskú starostlivosť o kňazov a veriacich, ktorí sú teraz zverení pod moju pastiersku starostlivosť. V tejto chvíli mi neprislúcha hodnotiť službu môjho predchodcu otca biskupa Františka, ale chcem mu poďakovať, za dôveru, ktorú mi prejavil, keď ma povolal do služby v kňazskom seminári. Bol mojím konsekrátorom a ja 9 rokov jeho pomocným biskupom a generálnym vikárom. Za to, že s plným nasadením obnovil kňazský seminár, venoval svoju

pozornosť výchove mladej kňazskej generácie a tak dnes skoro 2/3 diecézneho presbytéria nesie vo svojej duši nezmazateľný znak Kristovho kňazstva vkladáním jeho rúk.

Ďakujem kňazom, diakonom i bohoslovcem za modlitbu, obety a ochotu spolupracovať.

Drahí bratia kňazi, nás neviažu biologické putá, ale spája nás bratstvo Kristovej milosti. V deň našej kňazskej vysviacky sme súhlasili, aby biskup položil ruky na našu hlavu a poslal nás do spoločenstva Božieho ľudu, aby sme svojou službou i životom vydávali svedectvo o Kristovi. Aby sme boli osobným znamením prítomného Ježiša Krista medzi ľuďmi.

Chcem byť pre vás kňazov otcom, bratom a priateľom, prežívať s vami radosti i bolesti. Je dôležité, aby sme sa stávali dokonalejšími, aby sme boli vo svojich farnostiach žiarivým svetlom. Uvedomujem si, že najzákladnejšou ustanovizňou každej diecézy je seminár a služba duchovným povolaniam, preto sa budem usilovať o čo najlepšiu prípravu budúcich kňazov. Chcem vás naďalej sprevádzať a pomáhať vám rásť v nádeji v Krista, jedinej istote nášho povolania i perspektívy celého sveta. Viem, že aj vašim pričinením budem i ja rásť. Božím rozhodnutím bolo určené, že svoju kňazskú službu konáme teraz v tomto čase, keď aj my, Kristovi kňazi, hľadáme odpoveď na otázku: *Aký by mal byť kňaz Katolíckej cirkvi?!*

Vidíme, že podstatný obraz kňaza sa nemení. Kňaz v minulosti, v budúcnosti i dnes sa musí podobať Ježišovi Kristovi. Táto služba je predurčená pretrvávajúť a neprestajne sa obnovovať vo všetkých historických obdobiach. V prežívaní jediného a trvalého Kristovho kňazstva má a bude mať zmysel kňazské povolanie. *„Podstata Kristovho kňazstva sa nemá a nemôže meniť, ale život a služba kňaza sa musí prispôbiť dobe a životným okolnostiam...“* často hovoril blahoslavený pápež Ján Pavol II. Preto sa od nás žiada a bude žiadať, aby sme - ako sa len dá - boli otvorení pre vnuknutia Ducha Svätého... dôslednejšie chápali znaky času; plnšie pochopili orientáciu súčasnej spoločnosti a jej najhlbšie duchovné potreby; vymedzili si najdôležitejšie konkrétne úlohy a prijali také pastoračné metódy, aby primerane odpovedali očakávaniu dnešných ľudí... Ostáva nám teda úloha stále hľadať...

Ak však máme hovoriť a svedčiť človeku dnešnej doby, ak máme pracovať na duchovnej a mravnej obrode spoločenstva, ku ktorému sme boli a budeme poslaní, túto obnovu musíme začať u seba... Budujme kňazské spoločenstvo. Usilujme o jednotu.

S úctou a vďakou myslím na všetkých zasvätených, teším sa z ich prítomnosti v našej diecéze a ďakujem, že ma svojimi modlitbami a obetami sprevádzajú na ceste mojej kňazskej a biskupskej služby. Svätý Bernardín Siensky hovorí: *„Keď si Boh vo svojej milosti vyberá niekoho do veľmi vznešenej úlohy, obdaruje ho darmi nevyhnutnými na plnenie tejto úlohy ...“* Vernosť zo strany Boha sa prejavuje v pomoci udelenej v každej životnej situácii, v každej práci, v každom zdravotnom stave, aby sme mohli verne plniť svoje poslanie na zemi. Boh nás neopustí, ale očakáva od nás rozhodnú odpoveď v mladosti, či v zrelom veku. Boh od nás očakáva bdely postoj plný lásky a iniciatívy.

V neposlednom rade by som chcel úprimne poďakovať mojim už nebohým rodičom, za dar života i za výchovu vo viere. Ďakujem mojim súrodencom, príbuzným, priateľom, spolužiakom, mojim štvrtockým rodákam a ostatným veriacim za podporu, ktorú mi prejavili a prejavujú.

Milí bratia a sestry, chcem sa v tejto chvíli obrátiť aj na vás všetkých, ktorých dnes dostávam do dušpastierskej starostlivosti ako otec diecézy. Každá diecéza sprítomňuje Kristovu Cirkev. Kristova Cirkev je spoločenstvom veriacich, je Božím ľuďom, ktorých sa dobrý Boh dotkol sviatosťou krstu a urobil ich svojimi a ktorých láskavo posilňuje a potešuje prostredníctvom ostatných sviatostí. Je domovom každého pokrsteného, aj cirkev Spišskej diecézy, je a chce byť duchovným domovom pre každého pokrsteného katolíka, ktorý žije na jej území. Cirkev sa odlišuje od iných ľudských spoločenstiev v tom, že jej sila nespočíva na

osobných schopnostiach svojich členov, ale na živom spojení s Kristom, od ktorého prijíma a ďalej sprostredkuje život a silu. Aj naša diecéza má svoju vnútornú silu v srdciach kňazov, rehoľníkov, rehoľníčok, bohoslovcov, veriacich otcov a matiek, horlivých detí a mládeže, Bohu oddaných starých rodičov, s Kristom trpiacich chorých, je to vnútorná sila, ktorá pochádza z Boha. Istota Božej pomoci, dôvera Svätého Otca, premohli a premáhajú v mojom vnútri prirodzené pochybnosti a blízkosť vás, biskupi, kňazi, vás zasvätených rehoľníkov a rehoľníčok, vás všetkých milí bratia a sestry, dávajú mi silu vyjadriť moju túžbu, želanie a pevné rozhodnutie: Chcem sa snažiť zo všetkých síl byť dobrým duchovným otcom Božieho ľudu!

Mojim základným poslaním, ako každého iného biskupa, je svedectvo o jestvovaní Boha, o láske Boha Otca, ktorá sa prejavila predovšetkým v jeho Synovi Ježišovi Kristovi, v jeho vykupiteľskej smrti a zmŕtvychvstaní a v jeho prítomnosti a účinkovaní v každej dobe prostredníctvom Ducha Svätého. Chcem hodnotiť všetky skutočnosti života vo svetle viery a v neustálej snahe hľadať čo najhlbšiu pravdu o osobách a udalostiach. Chcem sa usilovať, aby sme čo najviac prežívali spoločenstvo. Aby sa rozšírila vzájomná spolupráca na všetkých stupňoch medzi biskupom a kňazmi, medzi kňazmi a laikmi, aby sa mohlo uplatniť bohatstvo darov, ktoré dáva Pán jednotlivým osobám, aby mohli realizovať svoje danosti pre dobro spoločenstva veriacich.

Naším programom nech sú synodálne ustanovenia, ktoré nám do záverečnej podoby pripravil otec biskup František. Tieto ustanovenia totiž vnímam ako ovocie pôsobenia Ducha Svätého a ako ovocie spolupráce všetkých, ktorí sa na synodálnych prácach zúčastňovali. Prosím vás teda o ich vnútorné prijatie a uskutočňovanie. Vďaka rozhodnutiu i dôvere otca biskupa Františka som mal možnosť byť v centre diania, počas celej synodálnej práce ako výkonný predseda prípravnej komisie, práce predsedníctva a ďalších úloh. Slovo „synoda“, ktoré znamená „spoločná cesta“, je výzvou spoločne kráčať jedným a jednotným smerom ku Kristovi, ktorý nás sám povzbudzuje výzvou a pozvaním: „Ja som cesta, pravda a život“ (Jn 14, 1-6). Úlohou našej spoločnej cesty počas synody bolo hľadať pravdu o potrebách a problémoch Božieho ľudu našej diecézy a nachádzať odpovede a východiská, ktoré v nás i v diecéze naplno prehĺbia a zveľadia Boží život.

Osem desaťročí uplynulo od Prvej diecéznej synody v roku 1925. Jej ustanovenia výrazne pomohli zvládnuť protináboženský útlak, ktorému bola naša diecéza vystavená. Najväčšou ranou pre Spišskú diecézu bolo internovanie a dlhoročné väzenie diecézneho biskupa Božieho sluhu Jána Vojtaššáka, ktorý v tejto skúške utrpenia obstál a stal sa vzorom a symbolom, v ktorom sa stretávajú svedectvá viery a čnosti mnohých väznených mužov a žien, kňazov a rehoľníkov. Súčasťou života Cirkvi boli tajné formačné a modlitbové stretnutia kňazov, rehoľníkov, mladých ľudí a rodín, ako aj zásluhy zasvätených osôb, ktoré nesmeli verejne slúžiť veriacim; pracovali v závodoch, nemocniciach, lesoch a na poliach, ticho sa obetovali a prosili Boha za obrátenie hriešnikov a slobodu pre všetkých. Vytvorili tak duchovný poklad, ktorý si vážime a pripomínáme.

Posolstvo synodálneho programu: „**Prijmime Svetlo národov, prinášajme radosť a nádej**“ je trvalou výzvou k duchovnej obnove a dotýka sa nás všetkých. Len vnútorná premena ľudstva urobí tento svet lepším. Aj tie najlepšie spoločenské systémy a štruktúry sa obrátia proti človeku, ak sa neliečia zlé náklonnosti v srdci človeka. Dnešný človek počúva radšej svedkov, ako učiteľov, a tých počúva len vtedy, keď sú zároveň aj svedkami. Základný spôsob ohlasovania evanjelia je svedectvo vlastného života. Tu je osobitná úloha laikov – evanjelizácia rodiny na prvom mieste a potom celý svet hospodárstva, politiky, kultúry, vedy a umenia, výchova detí, pôsobenie na pracoviskách a ľudské utrpenie. Toto množstvo oblastí je tak široké, že každý jeden z nás si tu môže nájsť svoje pole pôsobenia. Veľmi často sa totiž v synodálnych dokumentoch volalo po budovaní skutočných, opravdivých vzťahov. Potrebujeme ich všetci: kňazi, rodičia, vychovávatelia, učitelia, katechéti, jednoducho všetci.

Naša synoda poukazovala i na nové smery a cesty pastorácie, ktoré nechcú ísť proti tradičným, ale akosi rovnobežne s nimi. Ide teda o pastoráciu, o kňazov, rodiny, mládež, katechézu, cirkevné školy, zasvätený život, hnutia, masmédiá, liturgiu, charitu, ekonomiku. Sú to oblasti, v ktorých sa odohráva život našej diecézy a ktoré zdôraznili farské synodálne spoločenstvá počas prípravnej fázy. Veľmi si prajem, aby všetky ustanovenia boli realizované v duchu uvažovania nad Písmom, v duchu lámania chleba a adorácie, v duchu štúdia, v duchu budovania vzťahov a opravdivej lásky. Iba tak môžu byť uvedené do života nie ako bezduché príkazy, ale ako niečo, čo môže našu pastoráciu skutočne oživiť.

K uskutočneniu toho si pomáhajme vzájomnou modlitbou a obetami. Do dnešnej eucharistickej obety vkladám vás všetkých a zároveň vás prosím o modlitbu za mňa. Nech nám v tomto pomáha svojim orodovaním Presvätá Panna Mária a náš nebeský patrón svätý Martin.

Z úprimného srdca vám všetkým ešte raz ďakujem za účasť na tejto slávnosti ako i tým, ktorí ju pripravili.